

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

UNGDOMSVÄNNEN

N:r 9
September

Redaktör och ansv. utgifvare
A. W. HELLSTRÖM.

1903
[7:de årg.]

Gud först!

Gud först! Låt det ditt motto vara!
Sök hans behag, låt världens fara!
Och du får mer än nog, blir bara
Gud först.

Gud först! Må han din väg få välja,
Så skall ej ångern sist dig kvälja.
Hvi skulle du din förmån sälja?
Gud först!

Gud först! Låt icke "jaget" råda!
Sif Herren allt, ej hälften båda!
Hvad saligt lif, där man får skåda
Gud först!

Oskar H.

I ären jordens salt.

Salt är för oss alla ett bekant ord och ämne. Vi ägna nog icke ett saltkorn mycken uppmärksamhet, nej, vi tveka icke att trampa på det, ifall det ligger i vår väg, allra minst göra vi oss besvär att taga upp det, om det fallit på marken. Men tänk, hvilket värde saltet ändå har för husmodern, familjen, nationen, ja, för hela världen!

Intet hem är så fint, att det icke behöfver salt, och knappast något är så fattigt, att det icke har salt.

»I ären jordens salt», säger Jesus. Genom dessa ord få vi veta, hvilka tankar vi såsom Jesu lärjungar böra hafva om oss själfva, och äfven hvilket anseende, vi hafva att vänta i världen.

Vi böra icke betrakta oss annat än såsom salt, ringa och obetydliga, ja, af världen föraktade, så att vi hvilken stund som helst ha att vänta att blifva nedtrampade i smutsen. Men såsom saltkornet ha vi att blifva stilla och icke göra väsen af oss, ty vi äro bara ett salt!

Vi äro dock ett salt och såsom sådant outhärliga i världen. Världen vill nog icke höra och tro detta, men det är ändå sant.

Om det icke funnes salt, huru skulle det då te sig i våra visthus? En stor del af våra matförråd skulle öfvergå till förruttelse och intet annat duga till än att bäras ut och kastas bort.

Så ock i denna världen. Om icke »jordens salt», de troende, funnes, toge förruttnelsen snart öfverhand, och den store hushållaren Gud i himmeln nödgades bära ut förråden att bortkastas, nödgades sända straffdomar öfver vårt folk såsom på Noas tid eller såsom öfver Sodom. Det fanns för litet salt på den tiden och i den staden, så att förruttnelsen tog öfverhand. Det är dock tröstefullt att se, att Gud icke förgorde de rättfärdiga med de orättfärdiga.

Är det sant, hvad vi nu sagt, bör det vara hvarje troende angeläget att »hafva salt i sig». »Om saltet mister sin sälta, hvarmed skall man salta det? Till intet duger det mer, om icke till att utkastas och nedtrampas af människorna» (Matt. 5:13).

Troende unge vän, du är, om ock obetydlig, satt att vara salt, som håller den andliga förruttnelsen på afstånd. Din uppgift är härlig! Ditt ansvar stort! Svik icke på din

post! Du är ensam troende i familjen, fabriken, affären eller arbetslaget; ogudaktigheten är stor, och alla göra sitt till för att rycka dig med i de »tygellösa villfarelse», vinnlägg dig därför, min älskade, att befinnas vara »obesmittad och ostrafflig i frid!»

Om du gifver vika för frestelsen och i stället för att protestera mot det onda börjar t. ex. deltaga i de råa skratt-salfvor, som kunna förekomma, kan du, om icke mera, mista din sälta. Och när saltet mist sin sälta, hvarmed skall det återställas? De ogudaktiga fortsätta fritt i sin ogudaktighet, om icke din heliga vandel och dina väl afpassade ord komma som ett salt och motverka det onda. Den orättfärdige drabbas af Guds vrede, och du, om du skall varda frälst, skall varda det såsom genom eld.

Skulle du icke mycket kunna säga, bör du ändå icke förtvifla. Man kan lätt fördärfva en bra spik med en dålig hammare, men man kan få en dålig spik att gå, om man har en bra hammare. Så ock här. Orden verka föga, om icke vandeln är i öfverensstämmelse med bekännelsen. Låt dina ord vara spikarna och din vandel den hammare, som slår in de dåliga eller bra spikarna!

Fyller du din uppgift att genom ord och vandel vittna om din Herre mot orättfärdigheten, skall du visserligen möta fiendskap, ty det svider, när man strör salt i sår, men var icke förfärad, lönen väntar. Jesus skall bekänna dig inför sin *fader*, och till dig skall han säga: »Väl gjordt, du gode och trogne tjänare!» Är icke detta värdt att sträfva efter?

A. M. K.

En frigifven neger arbetade en dag helt nära allmänna landsvägen utanför en af Amerikas större städer, då en resande, som gaf akt på hans glada, friska utseende och den raskhet, hvarmed han arbetade, stannade och frågade:

- »Tror du, att din Herre skulle vilja sälja dig?»
- »Nej, det vill han visst icke», svarade negern gladt.
- »Är du säker på det?» fortfor den resande.
- »Ja, alldeles visst», inföll negern; »min herre säljer mig nog ej till något pris.»
- »Hvem är då din herre?» fortfor främlingen förvånad.
- »Jesus Kristus är min herre», svarade negern med glädjetårar i sina ögon.
- »Han skulle aldrig vilja sälja bort mig och ingen annan af sina tjänare heller.»

"Det var något, jag ville tala om".

Hon hade varit hjälpgumma, den gamla kvinnan, som nu låg där inne i kammaren sjuk, döende.

Hennes kamp mot döden hade pågått länge, den var fruktlös, snart uppgifven.

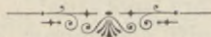
Stackars gamla, som låg där och kved, om du ändå sagt oss, att du hade hopp!

Jag dröjde där blott ett par ögonblick, hon skulle ej kunna fatta något, tror jag, men jag böjde mig ner och hviskade ett ord i hennes öra, ett ord om förlåtelse för den, som bekänner och tror.

»Det var något, jag ville tala om», hade hon sagt några dagar förut till kvinnan, som såg om henne.

»Hvad hvar det, ni ville tala om?» frågade denna dagen därpå. »Jag kan inte säga det.» »Säg något!» »Nej, skall jag säga något, så skall jag säga allt.» Intet blef sagdt.

Stackars gamla, hvad var det som tryckte ditt hjärta? Unge vän! Är det något, du behöfver tala om? *G. M.*

Vänskap och vänskapsförbindelser.

Af A. W. H.

IV.

Vårt behof af vänskap.

Behofvet af vänner, med hvilka man i stort och smått förtroendefullt kan meddela sig och af hvilka man kan påräkna förtroende, förståelse och deltagande, ligger djupt rotadt i människonaturen. Vi människor äro skapade för hvarandra och behöfva hvarandra, men icke alla, icke ens många af de människor, med hvilka vi om dagarna komma i beröring, kunna vara våra vänner i detta ords djupaste mening. Det är vår plikt att vara vänligt sinnade mot alla, men vi kunna icke för hvem som helst, och vi kunna icke till något pris åt vissa människor, som vi dock räkna till kretsen af våra bekanta, anförtro sådant, som vårt hjärta gömmer allra innerst. Det är något, som vi kunna göra endast för en vän. Vi kunna öfva hjälpsamhet mot människor i allmänhet, men ingen går längre i hjälpsamhet mot någon än mot sina vänner. Det är också endast en verklig vän, som kan gifva sig så helt, att förtroendet och vinsten af vän-

skapen blir ömsesidig. Endast i detta fall uppfyller vänskapen vårt djupaste behof däraf.

Visserligen skulle kunna anföras exempel på människonaturer, för hvilka detta behof tyckes vara alldeles främmande, i det de synas kunna framlefva långa perioder af sitt lif, ja, en och annan hela sitt lif utan att behöfva på ett mera innerligt sätt sluta sig till någon. Så skref en Byron under ett senare skifte af sitt lif, att han ofta, då han var i sällskap med den kvinna, han mest älskade, i hemlighet önskade sig tillbaka i sin studerkammars ensamhet. Han har dessutom vid flera tillfällen själf förklaradt, att han saknade anlag för vänskap. Schiller skref om Göthe i början af sin bekantskap med honom: »Att ofta vara tillsamman med Göthe skulle göra mig olycklig. Det kan ej ett ögonblick hända, att han utgjuter sitt hjärta ens för sina närmaste vänner.» Den berusande känslan af en viss öfverlägsenhet, såsom hos den sistnämnde, och ett visst oberoende kan nog hos vissa personer för en tid undantränga all personlig tillgifvenhet, men behofvet att älska och älskas återvänder dock allt emellanåt. Pulsslagen i en sådan vänskap äro därför mycket ojämnna, och någon djupare tillfredsställelse i sitt inre känner ej den, som skänker sin vänskap åt en sådan om öfverlägsenhet medveten personlighet, åtminstone ej någon verklig tillfredsställelse af själfva vänskapen, ty han får aldrig riktigt lära känna sin vän i botten, icke heller är det väl så lätt för honom i hans underlägsenhet att frigöra sig från känslan, att den andre, trots vänskapen, ser honom med en viss öfverlägsenhet.

Vissa människor synas af ett annat skäl vara nära nog oåtkomliga för en mera djupgående vänskap. Dessa hafva en viss förmåga att fångsla människor och genom en viss uppmärksamhet visa sig förbindliga, men de förstå alltid att behålla sig själfva fria. De intaga en viss reserverad inställsamhet, afvinna oss genom sitt tilldragande sätt en del förtroenden, ja, vilja inhämta våra råd i vissa fall och låta påskina, att de värdera dem. Men de äro omöjliga att få tag uti och fasthålla. De låta andra släppa till sig, ju längre dess bättre, till sin egen fördel, men akta sig noga för att släppa till sig själfva. De kunna på ett förbindligt sätt, ja, vänskapligt och med sken af förtroende gifva sina meningar och tankar tillkänna i saker och ting, som äro af mer allmän natur, och väcka därför snart en lättrogens tankar, att han har en verklig vän i honom, men den förmente vännen har dock sorgfälligt aktat sig för att på minsta sätt öppna sitt hjärta. Efter hvarje nytt sammanträffande med en sådan människa bär man med sig en känsla, som man skulle kunna

uttrycka i dessa ord: Jag vet sannerligen nu lika litet som förr, hvar jag har honom. Sådana människor med en mindre god karaktär äro farliga och likna mer detektiver än vänner och synas äga vänner i alla, med hvilka de komma i beröring, och likväl icke i någon. Om hos dem finnes något behof af verklig vänskap, så måtte det icke hafva just så djupa rötter.

Man har också exempel på verklig isolering från vänner och vänskapskretsar på grund af besviknen vänskap. Sådant får dock ej betraktas såsom bevis för, att behof af vänskap ej förefinnes eller förefunnits. Behofvet har helt enkelt undertryckts. Isoleringen är mer att betrakta såsom resultatet af en envis föresats. Den, som en gång blifvit grundligt besviknen på en vän, faller, i synnerhet om han är skeptiskt anlagd, lätt för frestelsen att misstänka hvarje människa och att hellre lefva som en enstöring än att åter utsätta sig för risken att blifva besviknen. Ytterst få människor äro emellertid i stånd att länge såsom ett från andra isolerad väsen lefva blott för sig själfva och vara sig själfva nog. Människonaturen är icke danad för ett sådant lif. Då vi hafva bredvid oss en människa, som känner, lider och kämpar på samma sätt som vi, så förefaller det oss, som om vi själfva lefde ett friskare, starkare och lyckligare lif. Enstöringarnas lif, huru förenadt detta än må vara med själfvisk njutning och bekvämlighet af alla slag, är dock i grund och botten ett onaturligt och i dess djupa verklighet olyckligt lif, huru än ytan skyltar om motsatsen.

Redan från barnavärlden kunna anföras exempel, som visa, att t. o. m. de små hafva behof af och äro mottagliga för vänskap. Grannfamiljers jämnåriga, t. o. m. vid 4—5 års ålder, sluta sig ofta med tillgifvenhet till hvarandra och trötta icke sällan sina mödrar med ideliga böner, att få gå till hvarandra och leka. Af godsaker, som den ene får, måste något gömmas för den andres räkning. Har t. ex. en födelsedagsgåfva tillfört den ene någon glädje, så blir det icke riktigt roligt för den lille förr, än han fått visa den för sin vän och lekkamrat. Konsten att hålla något hemligt kunna de icke. Man kan således spåra ett visst slag af både tillgifvenhet, välvilja och förtroende i barnens vänskapsförhållande till hvarandra.

Äfven i våra undervisningsanstalter, där skolarbetet och umgängeslivet bereda så rika tillfällen till utbyte af välvilliga handlingar, träder snart, i synnerhet bland mera vuxnen ungdom, den sympati, som finnes mellan närbesläktade själar, tydligt i dagen och banar väg för innerlig vänskap, som kan vara länge, äfven om den i början ej äger djupare rötter. Den, som vid en läroanstalt för utbildning till något visst lefnadskall fått

dröja länge, innan han kunnat finna någon vän bland kamraterna, vet allt för väl, huru hela hans inre längtat efter och känt behov af en sådan samt minns nog också, huru ensam han kände sig bland alla samt huru enformigt och långtråkigt, ja, nära nog intresselöst lifvet och arbetet vid läroanstalten voro, så länge han kände sig så där ensam, men han minns ock, huru allt blef annorlunda, när han fann sin vän. Det föreföll honom då, som om han återfunnit något af sig själf. Den nyförvärfvade vänskapen gaf hans arbete vid läroanstalten en kraftig sporre och hans lif där och under ferierna ett nytt innehåll. Den fyllde liksom ett tomrum i hans själ. Känslan af *ensamhet* väcker behovet af vänner.

På ett liknande sätt känner hvarje ung man och ung kvinna det vid sitt första utträde i lifvet. Behovet af en vän ger sig snart tillkänna. Tillfällen att få detta sitt behov uppfyllt erbjuda sig numera ganska lätt på många platser. Nästan öfverallt finnas kristliga ungdomsföreningar i någon form, och det medför inga svårigheter alls och är icke alls konstigt att komma i beröring med dessa. Vanligen annonseras på något sätt deras offentliga möten, till hvilka hvarje ung man och ung kvinna hafva rättighet att komma. Det behöfs ej mer, än att vid ett sådant tillfälle gifva sin önskan tillkänna om anslutning, och man är snart inne i en krets där man kan vinna verkliga vänner.

Behovet af vänskap särskildt i ungdomsåren har ofta sin grund äfven i en viss känsla af *fattigdom*: man känner sig fattig i sig själf, i sitt inre. I hoppet att kunna få mottaga för sin inre människa något, som gör lifvet rikare och att för ett varmt och öppet hjärta få blotta sin fattigdom längtar mången själ utsägligt efter en verklig vän. Ingen är dock så fattig, att han icke har något af sig själf, som en annan kan hafva nytta af att dela. Ja, det kan för mången vara hälsosamt att dela själfva fattigdomen. Man har därför exempel på, att lärda och berömda män bland sina förtrognaste vänner kunnat räkna äfven olärda och fattiga bönder och handverkare. Men det har varit sådana lärda män, som lärt känna sig själfva och förstätt värdera klarsynhet, erfarenhet och trofasthet äfven i ett hjärta, som klappar inom vadmalsströjan och arbetsblusen. Det är en stor synd, om någon påstår, att det ej anstår en man af lärdom och börd att hafva vänner inom den s. k. arbetsklassen, då syftet därmed är hederligt. Det vore mera ovärdigt en sådan man att hålla en hederlig och aktningvärd kropparbetare på afstånd blott därför, att han icke fått sitta så länge på skolbänken eller haft så välbergade föräldrar som han. Det finns ofta mera guld i karaktären under arbetströjan än under den

fin rocken. Därför har det också visat sig, att då vänskapsförbund ingåtts mellan personer i skilda stånd och lefnadsförhållanden *båda* vunnit därpå. Det är också det ömsesidiga gifvandet — icke egentligen af gåfvor och presenter — utan af personliga egenskaper och erfarenheter, som underhåller och befäster vänskapen.

Vänner är något, som vi alla behöfva såväl i barndomen och ungdomen som under mannaålderns dagar och i ålderdomen, såväl då vi börja vårt lif, som då vi sluta det. Lifligast, ja, ända till entusiasm glöder vänskapskänslan i ungdomsåren, djupast är den dock på lifvets middagshöjd. Lycklig är därför den, som i ungdomsåren funnit en *verkligt god* vän och lyckas behålla honom. Lyckligare är dock den, som, medan han är ung, finner *Jesus*, vännen framför andra vänner, och behåller honom. Han kan bättre än någon annan förtaga lifvet känslan af både ensamhet och fattigdom.

En ord till de unga.

Unge man och unga kvinna,
 Lyssna till min enkla sång,
 Då jag frågar: »Har du uppgjört,
 Hur ditt slut skall bli en gång?»
 Tiden ilar, evigheten
 Rycker närm're hvar minut,
 Du behöfver att få veta,
 Hvar du hamna skall till slut.

Tvänne vägar synas ligga
 För din fot, du välja må
 Hvilken af dem, du bör följa,
 Att det bästa målet nå.
 Bred och jämnad syns den ena,
 Smal och brant den andra är;
 En går ned till dödens rike,
 Hem till Gud den andra bär.

Välj den smala, och du finner,
 Att på den du lycklig är;
 Lifvets Herre skall dig leda,
 Tröttnar du, han ömt dig bär.
 Välj den smala, vandra troget
 Uti Jesu Kristi spår,
 Han en gång den vägen vandrat,
 Än han med de sina går.

Tvänne herrar vilja taga
 Dig uti sin tjänst och vård.
 Ljuflig är den enes börda,
 Men den andres grym och hård.
 Se, med genomstungna handen
 Vinkar Jesus dig till sig.
 Följ hans maning, tag hans börda,
 Aldrig skall du ångra dig.

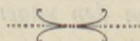
Men, om du förskjuter Jesus
 Och hans bjudning så försmår,
 Blifver du en träl i synden,
 Och till mökrets rum du går.
 Mörkrets furste ock dig lockar,
 Lofear lycka, ro och frid,
 Men, om du hans stämma följer,
 Finner du blott sorg och strid.

Se på dem, som valde synden!
 Se på Kain, Farao,
 Akan, Saul, Akab, Judas, —
 Säg, hvar funno de väl ro?
 Ack, af synden nog de tjustes,
 Men till död gick deras stig.
 Tag af dessa själar varning,
 Att ej synden dårar dig.

Därför, välj i ungdomsåren,
 Följ den vän, som dog för dig.

Vandra troget i hans sällskap
 Framåt på den smala stig.
 Världen och dess lust försaka,
 Uti Herren sök din ro;
 Så du skall, då lifvet ändas,
 I din Faders rike bo.

O. W. G—r.

Ödmjukhet går före ära.

Om dessa den vises ord (Ordspr. 18: 12) påminner oss följande berättelse om den store och fromme Georg Washington, hvilken såsom härförare och president intager ett enastående rum i förenta staternas historia.

Under det amerikanska frihetskriget var en afdelning soldater sysselsatt med att föra upp tunga träblock på en fästningsmur, hvilken de fått order att skyndsamt sätta i stånd. Afdelningens anförare var af en högdragen natur, ehuru blott ett befäl af lägre rang, och hade höga tankar om sig själf. Medan soldaterna ansträngde alla sina krafter för att lyfta träblocket, stod han bredvid dem, tillropande dem med myndig ton: »Stå på er, gossar! Hugg i bara! Raska tag, så går det!»

En ensam ryttare närmade sig, just som soldaterna ansträngde sig som allra värst. Som han var civilt klädd, kände anföraren i början ej igen honom. Han frågade anföraren, hvarför han ej själf tog uti och hjälpte till. Denne stirrade då en stund förvånad på honom, rätade på sig och sade med en konungs värdighet: »Herre, vet ni då icke, att jag är korpral?» »Jaså, är ni det», svarade den andre lungt, tog af sig hatten och sade: »Jag ber om ursäkt, herr korpral.» I nästa ögonblick steg främlingen af hästen, kastade af sig sin rock och hjälpte soldaterna att få upp timret. När arbetet var färdigt, vände han sig till korpralen, i det han med en näsduk torkade svettdroparna från sin panna, och sade till honom: »Nästa gång ni får ett sådant här arbete för er och ej har tillräckligt med folk, så skicka bud på general Washington.» Korpralen stod såsom slagen af åskan, när generalen aflägsnat sig.

Unge vän, tänk aldrig på att vinna framgång i lifvet utan ödmjukhet, ty ödmjukhet går före ära.

S:t Peters Sångförening.

S:t Peters Sångförening 1902.

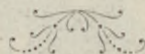
H. Liljedahl, Sven Carlsson, Harry Carlsson, L. Eriksson, D. Ericsson, G. Hogsteen, N. Kruskopf, A. Bolander, E. Carlsson, E. Kruskopf, E. Ericsson, Th. Thunberg, P. Hagsteen, A. Karlsson, E. Larsson, I. Petterson, I. Carlsson, Lotton Böckman, Inez Hallin, Signe Carlsson, G. Lindén, E. Ekberg, Viet. Rydahl, Jud. Strömberg, Emmy Karlsson, L. Romander, Maria Carlsson, Ester Gustafsson, Hilda Lindman, Hilin. Lundberg, An. Storm, Alma Ringström, Alma Dubois, Elin Rudenström, Signe Eriksson, E. Lundgren, Ester Gustafsson, Hilda Lindman, Hilin. Lundberg, An. Storm, Math. Petterson, Agnes Sandén, Aug. Larsson, Ester Carlsson, Elsa Andersson, Helena Johansson, Lisa Carlsson, Lina Eriksson, Anna Tullman, Anna Malmström, Anna Johnson, Sigrd Rydberg, Anny Johansson, Hilidar Thunberg.

Plats i Ungdomsvännen har begärts för vidstående porträtt med text, och vi gå gärna denna önskan till mötes.

S:t Peters M. E. församlings sångförening i Stockholm, hvilken nu består af 55 medlemmar, har under 20 års tid stått under byggmästare E. Lundgrens ledning. Under denna tid har naturligtvis många af dess medlemmar afgått och andra tillkommit; men det finns ändå rätt många kvar, som hafva varit med från början och trofast hållit ut hela tiden.

Inom sångföreningen råder frisk ungdomsglädje, frid och endräkt, hvarförutan knappast en sådan sångförening kan äga bestånd. Öfningar hållas 2:ne gånger i veckan under 8 à 9 månaders tid af året. Under den tiden biträder den söndagligen med lifliga, väckande andliga sånger och hymner vid gudstjänsterna, och dessutom bidrager den med 10—15 nr: under de s. k. festerna i kyrkan, som hållas 1 à 3 gånger i månaden under vintertiden. En konsert hålles vanligen påsktiden hvarje år, då körer och tonstycken af större konstvärde utföras. En och annan gång hålles på söndagseftermiddagar s. k. sånggudstjänst, då frivillig afgift genom kollekt upptages. Att en sångförening, som så arbetar under bön och gudsfruktan, mycket bidrager till gudstjänstens höjande och människors frälsning, därom äro vi förvissade. Sångläraren framhåller ofta under föreningens enskilda möten vikten och nödvändigheten af att uteslutande sjunga till Guds ära samt under bön till Gud om hans välsignelse, hvarförutan allt arbete och allt sjungande, om än aldrig så vackert utfördt och härligt anslående, är fåfängt och fruktlöst. Sedan hösten 1901 eger S:t Petersförsamlingen en ny vacker kyrka, rymmande inemot 1000 åhörare. Enär sångläraren var kyrkans byggmästare, kunna vi väl förstå att han dragit försorg om, att sångföreningen erhölet en fördelaktig plats i densamma. Kyrkan är ock särskildt lyckad i akustiskt hänseende och lär dessutom vara den vackraste metodistkyrka i Sverige. Vi tillönska S:t Peters sångförening allt större framgång och Guds rika välsignelse.

C. A. B.

Goda grunder. Vid ett nykterhetsmöte i Missouri i Amerika talade en lagman mycket länge och lärdt om, huruvida en föreslagen nykterhetslag var konstitutionell eller icke. Då han talat slut, slog en gammal farmare ihop sin fällknif med en smäll och sade:

»Jag vet ingenting, om den där lagen får stå i konstitutionen eller inte, men jag har sju goda grunder, hvarför jag röstar för den.»

»Hvad kan det vara för grunder?» sporde lagmannen.

Den gamle farmaren svarade tvärt: »Fyra söner och tre döttrar.»

Jenny Lind, den svenska näktergalen.

För Ungdomsvännens af doktor *H. Sellén*.

En nyårsafton hade Jenny Lind ett litet sällskap hos sig, och hon var outtröttlig att roa sina gäster. Men kort före midnatt bad hon dem vara stilla en liten stund, »ty om 15 minuter är detta år förbi för alltid», sade hon med djupt allvar. Hon satt tyst med handen för ögonen, och man kunde se, att hon hade fällt tårar. Det är ju så, att en kristen lider sådant, som de sorglösa världsmänniskorna icke hafva en aning om. På slaget 12 reste hon sig upp och räckte hvar och en sin hand med vänliga nyårshälsningar. Under sina resor gick hon alltid i kyrkan om söndagarna eller också läste mamsell Åhmansson predikan för henne, och de kunde talas vid öfver texten hela söndagen. Hon skulle ha gjort godt reda för sig på ett husförhör, och i bönen hade hon »sitt tröst- och kraftmagasin». Oaktadt sin tvärhet tycks hennes mormor dock hafva varit på sitt sätt en from gumma, och kyrkoherden i Jakobs församling, sedermera pastor primarius Abraham Pettersson, hade gifvit henne en god konfirmationsundervisning.

Att hennes religiositet satt djupt och ej var en ytlig fernissa gaf Jenny Lind många prof på. Så t. ex. var ångaren på resan mellan Wilmington och Charleston i största fara att förolyckas i hela 36 timmar. Men ingen utom besättningen var så lugn som Jenny Lind. När en gång en stor våg slog öfver fartyget, blef hon visserligen »litet haj», men hon återfick strax fatningen och sade sakta: »En kärleksfull fader öfvervakar allt, ske hans vilja!»

Obeskrifligt intagande är berättelsen om hennes möte med den blinde gossen och den stackars Vivalla. Långt inifrån landet kom till New Orleans en fattig blind gosse, passionerad musikkvän och flöjtblåsare. Barmhärtiga människor hade skänkt honom respennningar, ty han hade blott en önskan på denna jord, nämligen att få höra Jenny Lind. Hon lät gossen komma till sig, hon sjöng för honom och tog honom med sig till sin konsert och gaf honom rikliga respennningar hem. Och likaså gjorde hon med den italienske gossen Vivalla, som var lam i vänstra sidan, men ändå måste lifnära sig genom att dansa och genom att visa sin hund, som kunde trampa en spinnrock. Jenny Lind bar själf upp spinnrocken, lekte både med gossen och hunden, sjöng för Vivalla, trakterade rikligen både gossen och hunden, bar ner spinnrocken igen och gaf Vivalla 500 dollars till hemresan.

En dag kom en flicka upp till biljettkontoret i Boston, lade fram 3 dollars och sade: »Detta är en hel månads förtjänst, men jag måste höra henne sjunga.» Jenny Linds sekreterare, som hörde detta, berättade det för sångerskan, som då frågade honom, om han kunde

känna igen tjänsteflickan, och när han svarade ja, gaf Jenny Lind honom 32 dollars att lämna den offervilliga flickan jämte de hjärtligaste tacksägelser för hennes entusiasm.

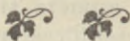
Ingen vet, huru mycket Jenny Lind verkligen gaf bort under sin lefnad. Sedan hon hade blifvit rik, sjöng hon aldrig för egen räkning i Sverige utan skänkte bort alltsamman. Så t. ex. fick elevskolan i Stockholm 40,000 kr., Uppsala och Lunds universiteter stipendiefonder på bortåt 50,000 kr., Diakonissanstalten och Malmqvistska skolan kanske lika mycket. Om också Barnum först farit med humbug, så fick då nu hvar och en full valuta för sina penningar, när Jenny Lind sjöng. Det kan ju ha sitt intresse att höra resultatet i pekuniärt hänseende af Jenny Linds bekantskap med Barnum. Som impressario tog Barnum in omkring 2 millioner kronor, men Jenny Lind förtjänade bortåt 10 millioner, af hvilka hon strax med varm hand skänkte bort till institutioner en million och till enskilda kanske lika mycket. Härom sade Englands förste minister Disraeli, sedan lord Beaconsfield, som i alla sångares och sångerskors historia icke fann någon, motsvarighet »paralell» med Jenny Linds välgörenhet: »Hennes frikostighet kommer som en himmelsk musik öfver en, den bedårar hvarje sinne och berör hvarje hjärta, en ljuf sång om kärlek till nästan, som fyller hvarje öra med förvåning, sympati och förtjusning. Jag anser denna kvinnas gärningar för ett af vår tidsålders mest anmärkningsvärda drag. Jag känner ingenting från den klassiska historien ej heller något från medeltiden, som kan jämföras med detta beundransvärda kvinnliga väsens lefnadsbana. Det når nästan upp till människonaturens höga ideal, om vi tänka oss en ung, oskyldig, välgörande flicka i besittning af en oförläpelig, allt besegrande trollmakt, som rycker till sig folkens hjärtan och sedan böjer knä vid lidandets, eländets och sorgens platser. För mig har detta lif i musik och välgörenhet, i himmelska toner och i ännu mera himmelska gärningar, något af det härligaste. Jag ärar makten hos konstnärinnan; vi höra, att regenter och furstar erkänna hennes trollmakt, och att alla hof smycka henne med juveler och dyrbara gåfvor. Men huru stor är icke denna konstnärinna, som kan säga: på hvilken dag jag vill, kan jag samla ihop tusentals människor, sjunga för dem och sedan gifva understöd åt någon välgörenhetsanstalt eller belöna enskilda personer och detta många gånger mer än en konung eller kejsare. Det ligger något öfverjordiskt i detta, att lefva midt upp i ryktbarhet utan att ett ögonblick falla offer för fåfånga, ja, under det att världens rikedomar kastas för hennes fötter, vänder hon sig till mänsklighetens gemensamma sympatier och låter den få tionde af sina skatter.» Så talade Englands premierminister, och kanske tänkte han då på den 11 Mars 1856, då Jenny Lind till Nightingalfonden öfverlemnade kontant 30,000 kronor, sedan alla omkostnaderna för konserten

aftdragits. Så stor blef inkomsten af en enda Jenny Linds sångafton!

När den berömda Friedrich Julius Stahl föreläste i Berlin och i sin kritik söndersmulade de socialistiska drömmerna, sade han bland annat: »Alltså får ingen hafva någon fördel af en talang eller en gåfva, som han fått. Att Göthe, Kepler och Jenny Lind fått hvar sin gåfva af Gud, skulle ej få gifva dem något företräde framför vanliga människor.»

»Nå, men råkade Jenny Lind aldrig ut för den farliga kritiken?» frågar ni. Jo, en gång, och det var i tobaksstaden Havana, (och här af framgår ju rätt tydligt, att nikotinet demoraliserar folk!) De goda cubanerna voro förargade på »Yankee-piraten» Barnum, jag vet ej hvarför, och de beslöto att hvissla ut hans sångerska, när de ej kunde komma åt honom själf: liten hämnd är också hämnd. Jenny Lind hade ingen aning om denna sammansvärjning, när hon trädde fram på tribunen. Visserligen applåderade 400 personer — men 1500 hvisslade! Det var första gången Jenny Lind hälsades på sådant sätt. Hon rätade på sig och stod som en staty med stela, förstenade anletsdrag och kastade en medlidsam blick ner på denna »multitude moutonière» (fårskock), säger ett ögonvittne. Så började hon lungt sin aria, och lungt sjöng hon vidare, men det dröjde icke länge, förr än det blef tyst, och den ene efter den andra kapitulerade. Bara fem gånger blef hon sedan inropad, och hennes seger var fullständig. »Gud välsigne er, Jenny,» utropade Barnum, »ni lyckades vrida hufvudet rätt på dem.» Helt okonstladt svarade Jenny, »Är ni nöjd?» När Jenny Lind blifvit »läserska», fick hon också smaka kritik, ty man skref nidvisor om henne i den simplare tidningspressen. Se Wadström »Ur minnet och dagboken», sidan 415 och sidan 497, där följande yttrande af musikern J. A. Josephsson citeras: »Numera får jag sällan ett bref från henne (Jenny Lind), utan att hon däri skrifver något godt om Gud och Kristus, några ord till maning eller till tröst för mitt hjärta.»

Forts.

En utflykt till Herrenhausen.

»Herrenhausen! Hvad och hvar är det?» hör jag åtskilliga af Ungdomsvännens läsare utropa vid åsynen af ofvanstående rubrik. Nåväl Herrenhausen är ett fursteslott, beläget strax utanför den tyska staden Hannover, där undertecknad för närvarande vistas. Om nu de, inför hvilkas ögon dessa rader komma, äro hågade för en liten utflykt och dessutom nöjda med mitt ringa sällskap, vill jag härmed inbjuda dem att följa med ditut

för att närmare taga platsen i skärskådande. Vi gå med den elektriska spårvagnen, som på en kort stund för oss till vårt mål. Under vägen vilja vi i all hast kasta en blick på hvad som i förflutna dagar tilldragit sig i Hannover och tryckt sin prägel på Herrenhausen.

Hannover, som numera är endast en provins af konungariket Preussen, var, som vi veta af allmänna historien, förr i tiden ett själfständigt rike. Af dess regenter voro somliga hertigar, andra kurfurstar och åter andra konungar. Rikets hufvudstad var staden Hannover. Det egentliga residentslottet låg — och ligger ännu — i själfva staden, men regenterna bodde för det mesta på det under senare delen af 1600:talet uppförda slottet Herrenhausen, som var deras privategendom.

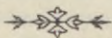
År 1851 bestogs den hannoverska konungatronen af den blinde Georg V. Denna konungafamilj var oerhördt rik och utvecklade mycken pomp och ståt. Men »allt är fåfänglighet», har Salomo sagt, och konungatroner och fursteglans utgöra inga undantag från denna regel. I Preussen uppstod den väldige Bismarck. Hans förnämsta verk är kanske den förening till ett helt, som han åstadkom mellan de många tyska staterna och hvarigenom han gjorde konungen af Preussen till kejsare af Tyskland. Den blinde konungen af Hannover ville emellertid ej foga sig efter den allsmåttige »järnkanslärens» enhetssträfvanden, och så återstod ej annat än att tillgripa diplomaternas kraftigaste öfvertalningsmedel: kanonerna. År 1866 sändes preussiska trupper mot Hannover. De kommo, de sågo, de segrade. Hannoverernas härskaretron, som ägt bestånd under flera århundraden, störtades i en handvändning, och riket införlifvades med Preussen. Den afsatte konungen nekades att längre bo i sina fäders land och begaf sig med sin familj till Österrike, där hans gemål och efterkommande äro bosatta; själf är Georg V död sedan 25 år tillbaka. Herrenhausen äges numera af hans son, hertigen af Cumberland, för hvars räkning det förvaltas. — Men nu äro vi framme.

Slottet Herrenhausen utgöres af en långsträckt tvåvåningsbyggnad med tvänne flyglar. Slottsbyggnaden hålles stängd, så dit komma vi ej in. Parkerna däremot äro tillgängliga, och dit vända vi alltså våra steg.

Först inträda vi i der Berggarten (bergsträdgården), som ligger bakom slottet och är skild från detta genom en bred allé. Här finna vi skuggrika alléer, lummiga löfsalar och doftande blomsterrabatter i mängd. Hvad som här i första rummet tilldrager sig vår uppmärksamhet äro de tvenne byggnader, som vida omkring äro bekanta under namnen das Palmerhaus och das Mausoleum.

Das Palmerhaus är ett af glas och järn uppfördt växthus, som är det största i Tyskland och ett af de största i Europa. Sitt namn — »Palmhuset» — har det fått af de många palmer, som frodas under dess hägn. Där finnas äfven andra växter såsom bamburör, kaffe-träd o. s. v., men största antalet utgöres af palmer af olika art och storlek. Den största af dessa är en kokospalm, som enligt nyligen företagen mätning är icke mindre än 24,8 meter hög. Det torde ej vara många växthus, som kunna uppvisa dess like. Den vid roten manstjocka palmen erbjuder en praktfull anblick, där den med sin släta fina stam likt en ståtlig kolonn höjer sig nästan ända upp till taket och där till flera meters omfång utbreder sin väldiga bladkrona. Kring växthusets väggar löpa tvenne gallerier, af hvilka dock endast det nedre, som befinner sig midt emellan golf och tak, är tillgängligt för allmänheten. Därifrån erhåller man en mycket god öfverblick öfver dessa många söders barn, som tyckas trivas väl i sitt nya hemland. På »nedre botten» har man varit vänlig nog att ställa fram soffor, på hvilka vi slå oss ned en stund och drömma »under palmernas ljufliga skugga» men ej under »Afrikas glödande sol». — Hvilken mångfald af skönhet och prakt utbreder sig ej i naturens rike! Och allt från den resliga palmen i södern till den blygsamma skogsliljan i nordn förkunnar hans lof, som med sitt »varde!» har frambragt hela världsalltet och hvad däruti är. Men människan — —! Huru ofta förgäter hon icke att älska och tjäna honom, som icke blott skapat henne utan äfven gifvit sin son för hennes frälsning! »Ingen spegel utan fläck.» Detta finna vi äfven här besannadt, ty vid utträdet mötas vi af stinkande brännvinsångor från den, som tjänstgör såsom portvakt: det blef afskedshälsningen från »palmhuset.»

G. T.

Murgrönan.

Det finns i naturen många ting, som äga likhet med förhållanden i människolifvet eller belysa förhållanden inom detsamma. En enkel blomma, som står i det undagömda kan ha mycket att lära oss. Djuren med sin underbara instinkt och hvar sina betecknande egenskaper likaså. Nedanstående rader vilja blott utgöra några reflexioner, tagna ur naturen och tillämpade på människolifvet, särskildt lifvet i ungdomsåren.

Alla känna vi murgrönan som med sina slingrande grenar och och fint skurna blad pryda boningshusen. Från den hårda enkla

stammen nere vid jorden stiga dess grenar uppåt muren eller något annat föremål. Alla sträfva de uppåt. — Detta utgör en förträfflig bild på ungdomen, som i allt sitt handlings- och tänkesätt bör sky det låga och simpla för att i stället alltid sträfva efter det upphöjda, sanna, goda och sköna. Ojämförligt lyckligast är den ungdom, som i sitt sträfvande uppåt har funnit det högas ursprung, Gud själf. Låt därför ej sinnet nedtyngas eller neddragas af jordens småting, utan gör som skalden sade: »Sök det upphöjda, sök Gud!»

Den späda, fina grenen behöfver något stöd att hålla sig fast vid, om den skall kunna växa i rätt riktning. Kring detta klänger den sig så tätt som möjligt. — Jesus vill vara detta stöd för ungdomen. Kläng dig fast vid honom och säg: Gode Jesus, styr du min själs klena, svaga stängel och stöd du den så, att den ej får brytas af världen och tidens stormvindar! — Om du är honom trogen, skall du aldrig mista det stöd för dig, han är i med och motgång.

Stormarna komma dess grenar att söka upp stödet och gripa tag i det fastare och säkrare. — Du klagar kanske ofta, unge vän, att frestelserna äro så svåra, att motgångarna hopa sig som moln öfver ditt hufvud, att du har större lidanden än de flesta o. s. v. Men, om det nu är så, vet du då hvarför? Ja, för att du skall söka upp och gripa säkert tag i stödet och sluta dig närmare hans hjärta. Om du frågar: »Hvarför alla dessa motgångar och svårigheter?» så svarar han med sin ljufva stämma: »Jag känner intet bättre för dig.»

Murgrönan är grön året om liksom söderns träd och buskar, ty den tål kölden och stormarna. — Så skall också den troende människan med sitt kristliga allvar vara ständigt densamma samt i det närmaste oberörd af tidens och förhållandenas växlingar. Detta så mycket mer, som Jesus är densamme i går, i dag och i evighet.

Denna växt prunkar ej med några sköna blommor eller någon utsökt fågning; men den kan pryda och skydda husen likaväl. I ungdomen, människans blomningstid, bör man väl ihågkomma, att det vackra skenet ofta bedrager, att under den hårda, kärftva ytan kan dölja sig verklig storhet och rikedom.

Du, unge vän, som ej har ditt stöd i Jesus, kom ihåg, att din framtid är höljd i ogenomträngligt mörker, så länge du söker hjälpa dig honom förutan. Han längtar att få intaga ditt hjärta och stödja dig.

Du åter, som i ungdomsåren funnit Jesus, luta dig tätt intill hans rika varma hjärta. Där fins lugn i stormen, ro för din oroliga ande och fäste för dina irrande tankar. Alla andra

stöd falla undan. Han sviker aldrig, blott du blir kvar. Ännu, då din lefnadssol går ned, vill han hjälpa och stödja dig, ty, om än din kropp och själ försmäktas, är han likväl ditt hjärtas tröst och din del. Säg därför som sångaren:

»Som murgrönan klänger vid muren
Jag fästad vid Frälsaren står,
Och aldrig, nej aldrig
Från honom jag går.»

N. T.

Ungdomens hednamission.

Från en varm missionsvän i nordliga Sverige hafva vi mottagit följande skrifvelse, som vi med nöje införa.

Red. af Ungdomsvännens.

Herrens heliga frid!

Det har nu kommit därhän, att vår kära troende ungdom i landet genom förenade krafter kunnat ikläda sig ansvaret för teänne missionäres underhåll, en i Kina och en i Kongo. Och däröfver hafva vi all orsak att glädjas och tacka Herren. Nu är det och vår glada öfvertygelse, att ungdomarna skola i fortsättning icke blott kunna underhålla dessa två, utan det skall snart blifva möjligt att underhålla äfven en tredje. Och det är vid tanke därpå, som undertecknad anhåller vördsamt om plats i Ungdomsvännens spalter för denna lilla skrifvelse.

Såsom alla känna till, finnes inom vårt eget fosterlands nordliga del en landsände, som heter Lappland. Under de sist flydda 20 åren har Svenska Missionsförbundet där bedrifvit en framgångs- och välsignelserik missionsverksamhet. Hundraden hafva genom denna verksamhet kommit till en sann och lefvande tro på Gud och den han sändt, Jesus Kristus, och många af dessa hafva redan jublande ingått i den eviga vilan. Men som Lappland är stort, har ej missionens välsignade flod på långt när hunnit öfversvämma hela landet. Och därför finns det ännu många och stora sträckor, där mörkret i andligt afseende är häpnadsväckande stort. Särskildt är detta förhållandet med oerhördt stora sträckor inom Norrbottens lappmarker, där socknar på 100-tals kv. mil ligga till det närmaste alldeles oberörda af all fri andlig verksamhet. Men äfven inom Vesterbottens lappmark är behöfvet stort af evangelii sanna förkunnare. Jag tänker särskildt på en stor fjällsocken där, hvilken intill denna dag varit mycket försummad. Detta beror också delvis därpå, att den till endast för något eller ett par år sedan varit tillsluten för all fri andlig verksamhet. Nu däremot ha dörrarna börjat öppna sig äfven till den socknen. Och som behöfvet af andligt arbete där är mycket stort till följd af den okunnighet och stora ogydaktighet, som råder inom socknen, core ofantligt väl, om någon varmhjärtad missionsarbetare kunde stationeras ibland det där boende folket.

Skulle manne icke Sveriges troende ungdomar vara villiga att stationera sin tredje missionsarbetare i Lappland? *Undertecknad önskar af hela sitt hjärta, att så måtte ske. Något förslag vågar han dock icke göra men vore glad, om frågan komme under diskussion bland de unga och föröfrigt bland alla dem, som intressera sig för missionens heliga sak. Att behöfvat är stort, ja, mycket stort i nämnda trakter, det kan undertecknad på grund af egen personlig erfarenhet intyga. Må emellertid Herren välsigna sitt folk med frid och skänka kraft och nåd att verka Guds verk, medan dagen varar!* Aug. N. Bäckström.

TROHET IN I DÖDEN.

Under en het batalj i ett krig nedföll en ung fanjunkare dödligt sårad. Men han föll trogen på sin post, och med döden i hjärtat höll han ännu fast sin fana. Då kände han, huru någon grep om fanan, och han hörde en röst, som sade: »Gif mig fanan!»

Den unge mannens ögon voro redan skumma, så att han ej kunde se, hvem det var, som yttrade dessa ord.

»Är du vän eller fiende?» frågade han.

»En vän», lydde svaret.

»Om du är en vän», sade den döende ynglingen, »så låt mig hålla om vårt banér, tills jag dör». Med dessa ord sjönk han ned och var om några minuter död.

Med rätta har denne unge mans trohet in i döden blifvit beprisad. Banéret hade blifvit honom anförtrodt. Han kunde och ville icke lämna det i en fiendes händer. Han ville icke ens lämna det ifrån sig åt en vän, så länge han hade någon kraft kvar. I denna sin trohet har han gifvit oss ett skönt föredöme.

REDOVISNING

af influtna medel till Ungdomens hednamission under maj mån.

Gm Joh. Eriksson fr. Enåkers systraförening 60 kr. Gm D. Gustafsson fr. Ynglinga- och systerkl. inom Linköpings miss.-fören. 75 kr. Gm Anna Nerdin fr. Wester Löfsta kristna ungd.-fören. 100. kr. Gm Agda Nyqvist fr. Byrsta kristna ungd.-fören. 10 kr. Gm Frans Andersson fr. ungd.-fören. Senapskornet i Lotorp 46 kr. Af Albin Andersson, Hjortsberg 3 kr. Gm J. A. Eklöf fr. Malmbergets kristna ungd.-fören. 34 kr. Gm J. Kättström fr. ungd.-fören. i Fläckebo 25 kr. Gm Elisab. Svensson fr. Sutterhöjdens jungfruf. 10 kr.

Till Ungdomsvännens red. från Svedala kristliga ungd.-fören. gm L. J. Leander, 50 kr.

Breflåda.

M. F., Fr. E., I. J—n. Ett varmt tack för insända bidrag.

C. F. Jungkvist, Sjövik. Bref under denna adress har afsändts till Eder, men returnerats, emedan adressaten är okänd. Var god uppgif fullständig adr.